

ГРОМАДСЬКА РАДА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Вул. Механізаторів, 9, м. Київ, 03109

<https://grd.gov.ua>

Затверджено
Громадською радою доброчесності
27 квітня 2017 р.

ВИСНОВОК про невідповідність кандидата на посаду судді Верховного Суду Бакуліної Світлани Віталіївни критеріям доброчесності та професійної етики

Проаналізувавши інформацію щодо **Бакуліної Світлани Віталіївни** (далі – Кандидат), яка є суддею Вищого господарського суду України, Громадська рада доброчесності виявила дані, які дають підстави для висновку про невідповідність Кандидата критеріям доброчесності та професійної етики.

1. У відповідь на запит Громадська рада доброчесності отримала інформацію (додаток) про те, що Департамент спеціальних розслідувань Генеральної прокуратури України (далі – ДСР ГПУ) здійснює досудове розслідування у кримінальному провадженні №42013110000001050 за підозрою колишнього Голови Вищого господарського суду України Татькова В.І., його колишнього заступника Ємельянова А.С. (нині суддя Вищого господарського суду України) та колишнього головного спеціаліста канцелярії (на правах відділу) управління документального забезпечення Вищого господарського суду України Катасонової Є.Б. у вчиненні злочинів проти правосуддя – втручання в діяльність судових органів та незаконне втручання в роботу автоматизованої системи документообігу суду, тобто у вчиненні злочинів, передбачених ч. 2 ст. 376, ч. 2 ст. 376-1 КК України (далі - кримінальне провадження).

Кримінальне провадження розпочато за фактом здійснення вищими посадовими особами Вищого господарського суду України систематичних втручань в автоматизовану систему документообігу суду (далі – АСДОС). У процесі досудового розслідування були встановлені факти здійснення тиску на суддів Вищого господарського суду України, систематичного втручання у діяльність суддів та процес здійснення правосуддя. Таке втручання здійснювалося організаторами злочину у винятково цинічний та зухвалий спосіб - шляхом підкорення собі органу суддівського самоврядування.

У порушення принципів роботи автоматизованої системи документообігу суду щодо об'єктивності, вірогідності (випадковості) розподілу справ, черговості та рівної кількості справ для кожного судді, з 01.01.2011 р. у Вищому господарському суді України було впроваджено 45 спеціалізацій суддів. При цьому, значна кількість спеціалізацій мала штучний характер та фактично дублювалася.

Досудовим розслідуванням на цей час встановлено 10 546 випадків розподілу справ (заяв) на одного суддю Вищого господарського суду України (безальтернативно) у так званих «тотожних» спеціалізаціях та 10 816 випадків внесення до автоматизованої системи документообігу Вищого господарського суду України недостовірних

відомостей щодо можливості участі судді в автоматизованому розподілі справи (касаційної скарги). У період часу з 01.01.2011 р. до 01.05.2014 р. за такими «тотожними» спеціалізаціями, автоматизований розподіл у яких відбувався безальтернативно, були визначені такі судді: Акулова Н.В., Алеєва І.В., **Бакуліна С.В. (Кандидат)**, Барицька Т.Л., Борденюк Є.М., Владимиренко С.В., Волков Р.В., Величко Н.Л., Данилова Т.Б., Добролюбова Т.В., Дерєпа В.І., Демидова А.М., Євсіков О.О., Запорощенко М.Д., Заріцька А.О., Кравчук Г.А., Картере В.І. (Кандидат), Кот О.В., Круглікова К.С., Князьков В.В., Корсак В.А., Козир Т.П., Кравчук Г.А., Новікова Р.Г., Малетич М.М., Мирошниченко С.В., Остапенко М.І., Удовиченко О.С., Панова І.Ю., Плюшко І.А., Прокопанич Г.К., Першиков Є.В., Самусенко С.С., Хрипун О.О., Швець В.О., Шевчук С.Р. та Чернов Є.В.

Кандидата віднесено слідством до групи суддів Вищого господарського суду України, на яких здійснювався розподіл справ з порушенням порядку, встановленого законом.

На цей час у кримінальному провадженні як свідків допитано 30 суддів Вищого господарського суду України. Усі ці судді формально дають показання та відповідають на запитання слідчого. Водночас при очевидних ознаках протиправності дій під час розподілу справ (касаційних скарг) між судьями Вищого господарського суду України вони не надають викривальні показання щодо осіб, причетних до вказаних протиправних дій, чим не сприяють розкриттю злочинів, повному, всебічному та об'єктивному з'ясуванню всіх обставин провадження.

Наявна у Громадській раді доброчесності інформація з кримінального провадження дає обґрунтовані підстави вважати, що ним встановлені факти тривалого існування в Вищому господарському суді України негативної неформальної практики щодо організації розподілу справ. Така практика мала можливість утвердитися в Вищому господарському суді України лише за активної чи мовчазної згоди з нею суддів цього суду з нехтуванням принципу незалежності судді.

Призначення будь-якої особи на посаду судді має відбуватися з урахуванням її минулої професійної діяльності та того, як впливатиме перебування цієї людини на посаді судді на рівень суспільної довіри до суду.

Незалежність судів є основним принципом побудови ефективної системи правосуддя. Закон України «Про судоустрій і статус суддів» встановлює, що суддя у своїй діяльності щодо здійснення правосуддя є незалежним від будь-якого незаконного впливу, тиску або втручання.

Статтею 5 Кодексу суддівської етики визначено, що незалежність судді під час здійснення правосуддя є передумовою дії принципу верховенства права та невід'ємною складовою справедливого суду. Тож суддя повинен обстоювати і зразково реалізовувати принцип незалежності судових органів в його індивідуальному та інституційному аспектах.

Масовий характер порушення (досудовим розслідуванням на цей час встановлено понад 21 тисячу випадків втручань у роботу АСДОС) переконує у тому, що Кандидату було відомо про існуючу практику. Водночас Громадська рада доброчесності Кандидат не вчиняла активні дії з метою недопущення чи припинення системного незаконного впливу на процеси розподілу справ, хоча це було б тією поведінкою, яка б відповідала

етичним стандартам. Більше того, Кандидат брала до розгляду справи, розподілені на неї з порушенням порядку, встановленого законом.

Основоположним принципом функціонування судової влади є незалежність суддів. Відповідно до п.12. Висновку Консультативної ради європейських суддів №1 (Рекомендація №(94)12 «Щодо незалежності, ефективності та ролі суддів» «Судова влада повинна користуватися довірою не тільки з боку сторін у конкретній справі, а й з боку суспільства загалом. Суддя повинен не тільки бути насправді вільним від будь-якого неналежного зв'язку, упередження або впливу, але він чи вона також повинні бути вільними від цього в очах розумного спостерігача. В іншому випадку довіра до незалежності судової влади буде підірвана».

Викладені факти дають підставу для **висновку, що Кандидат не відповідає критеріям доброчесності та професійної етики.**

Додаткова інформація про Кандидата

Окрім відомостей, що покладені в основу цього Висновку, На підставі пункту 2 частини шостої статті 87 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» Громадська рада доброчесності направляє до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України інформацію, що стосується Кандидата і може бути оцінена за критеріями доброчесності та професійної етики у сукупності з іншими обставинами.

1. Відповідно до відомостей, внесених Кандидатом до майнових декларацій за 2013-2015 роки, у Кандидата є дві квартири: одна - на праві власності (успадковано) і одна - на праві користування. Викликає запитання та вимагає пояснення та обставина, що Кандидат продовжує користуватися (право користування згідно з декларацією набуто 28.08.2007 р.) квартирою в Києві площею 106,2 кв.м., яка належить Київській міській раді, тоді як має власне житло, принаймні з 27.07.2013 р. При цьому з 2013 р. Кандидат має на депозитних рахунках у банківських установах кошти на суму, еквівалентну більше 1 000 000 грн, та готівкою 600 000 гривень. Проценти з депозиту в 2015 році склали суму 181 644 грн.

За декларацією за 2017 р. відбулися зміни, а саме кошти на банківському рахунку в розмірі 1 000 000 гривень не вказані, натомість інших змін в майновому стані згідно з декларацією не відбулося. Кандидат користується також автомобілем Toyota Land Cruiser Prado.

У 2013 р. Кандидат отримала спадщину на загальну суму 2 704 412,00 грн, до складу якої входила квартира (вартість за декларацією 2013 р. 1 379 393,00 грн). Спадщина, набута публічним діячем, в разі сумнівів має бути пояснена, а саме чи дійсно майно та кошти набуті на законних підставах спадкодавцем, а не перебували в його номінальному триманні.

Зазначений обсяг майна та коштів Кандидата, в тому числі отриманих у спадщину, неодноразово ставав приводом висвітлення у засобах масової інформації, які включали суддю до складу найзаможніших суддів Вищого господарського суду України за аналізом декларацій (<http://www.pravda.com.ua/news/2014/11/14/7044299/>),

<http://news.liga.net/video/politics/4061894-sudi-millionery-ne-mogut-obyasnit-proiskhozhdenie-deneg-video.htm>).

На тлі суспільного незадоволення якістю судочинства, обумовленою розповсюдженням явищ корупції, тиску та зловживань у сфері правосуддя, для збереження та підвищення авторитету правосуддя суддя має бути «прикладом неухильного додержання вимог закону і принципу верховенства права, присяги судді, а також дотримання високих стандартів поведінки з метою зміцнення довіри громадян у чесність, незалежність, неупередженість та справедливість суду» (ст.1 Кодексу суддівської етики), та «суддя має докладати всіх зусиль до того, щоб на думку розсудливої, законослухняної та поінформованої людини його поведінка була бездоганною» (ст.3 Кодексу суддівської етики).

2. Потребує пояснення також інформація про склад сім'ї, оскільки Кандидат зазначає, що має лише двох синів, а з чоловіком розлучена (починаючи з декларації за 2013 р.). З цієї причини майно колишнього чоловіка Кандидат не зазначила в декларації. Але у 2013 р. Кандидат спільно з колишнім чоловіком спільно подорожували до Італії, а у вересні 2014 р. також спільно і з обома дітьми до Грузії.

3. Виявлено інформацію про причетність Кандидата до ухвалення рішення, яке викликало суспільний резонанс і незадоволення якістю роботою судової системи. Відповідно до Єдиного державного реєстру судових рішень (<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/41452227>) Кандидат була у складі колегії суддів, які відмовились визнавати незаконною передачу Київрадою земельної ділянки для будівництва офісно-житлового комплексу з приміщеннями соціально-громадського призначення та підземною автостоянкою у пров. Киянівському, 12-а у Шевченківському районі м. Києва. Незаконність рішень Київради оскаржувала до суду прокуратура. За інформацією видання «Українська правда», вказане будівництво здійснюється в межах центрального історичного ареалу міста на території архітектурного заповідника «Стародавній Київ» та не погоджувалося з секретаріатом ЮНЕСКО. За даними видання «Наші гроші» це будівництво пов'язане із оточенням екс-«регіонала» Володимира Зубика. Відповідно до реєстру судових рішень (<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/44014906>) зазначене рішення Вищого господарського суду України було скасоване рішенням Верховного Суду України (<http://chesnosud.org/candidate/bakulina-svitlana-vitaliyivna/>).

4. На інформаційний веб-портал Ради надійшло декілька повідомлень, які негативно характеризують Кандидата та містять власну оцінку учасників судових проваджень, у яких вони брали участь. Зазначені відомості, через те, що вони мають характер скарг на судові рішення, правова оцінка яких не є завданням Ради, при складанні цього висновку не враховуються.

Додаток: Лист Начальника Департаменту спеціальних розслідувань Генеральної прокуратури України Горбатюка С. В. від 12.04.2017 р.

**Координатор
Громадської ради доброчесності**